

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा - तत्त्वाचार्यः (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् — २	गुणाः - ७०
विषयः - साहित्यम्	ग्रन्थः काव्यानुशासनम्	समयः - १०.०० तः ०१.००
दिनाङ्कः - ०५/१२/२०१८		

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः -१ निम्नलिखितयोः एकं व्याख्यायत । ०५

- (१) अकृत्रिमस्वादुपदां परमार्थाभिधायिनीम् ।
सर्वभाषापरिणतां जैनीं वाचमुपास्महे ॥
- (२) शब्दानुशासनेऽस्माभिः साध्यो वाचो विवेचिताः ।
तासामिदानीं काव्यत्वं यथावदनुशिष्यते ॥

प्रश्नः -२ आचार्यहेमचन्द्रस्य परिचयं लिखत । १०

अथवा

काव्यानुशासनस्य वैशिष्ट्यं लिखत ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः -३ अधोलिखितयोः एकं ससन्दर्भं व्याख्यायत । ०५

- १ रसादेः स्वशब्दोक्तिः क्वचित् संचारिवर्ज दोषः ।
२ निरर्थकासाधुत्वे पदस्य ।

प्रश्नः -४ हेमचन्द्रानुसारं रसदोषान् वर्णयत । १०

(अथवा)

माधुर्यादीन् गुणान् प्रतिपादयत ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः -५ निम्नलिखितयोः एकं ससन्दर्भं व्याख्यायत । ०५

- १ सत्यर्थेऽन्यार्थानां वर्णानां श्रुतिक्रमैक्ये यमकम् ।
२ असद्धर्मसम्भावनमिवादिद्योत्योत्प्रेक्षा ।

प्रश्नः -६ अनुप्रासं सभेदं वर्णयत । १०

(अथवा)

उपमालङ्कारः यथाग्रन्थं प्रतिपाद्यताम् ।

चतुर्थान्विति:

- प्रश्न: -७ अधोलिखितयोः एकं ससन्दर्भं व्याख्यायत । ०५
- १ समग्रगुणः कथाव्यापी नायकः ।
 - २ श्रव्यं महाकाव्यमाख्यायिका कथा चम्पूरनिबद्धं च ।
- प्रश्न: -८ नायकस्य सात्त्विकगुणान् वर्णयत । १०
- (अथवा)
- काव्यस्य दृश्यभेदाः प्रतिपादनीयाः ।
- प्रश्न: -९ अधोलिखितेभ्यः दशप्रश्नाः समाधेयाः । १०
- १ आचार्यहेमचन्द्रस्य उपाधिः कः?
 - २ आचार्यहेमचन्द्रः कस्य राज्ञः सभापण्डितः आसीत् ?
 - ३ काव्यानुशासने कति अध्यायाः सन्ति ?
 - ४ काव्यानुशासने कति सूत्राणि सन्ति ?
 - ५ काव्यानुशासनस्य स्वोपज्ञवृत्तेः नाम किम् ?
 - ६ कस्मिन् अध्याये रसनिरूपणम् अस्ति ?
 - ७ हेमचन्द्रानुसारं कति शब्दालङ्काराः?
 - ८ वीररसस्य कति भेदाः ? के च ते ?
 - ९ मध्यमकाव्यस्य कति भेदाः सन्ति ?
 - १० दोषनिरूपणं कस्मिन् अध्याये वर्तते ?
 - ११ कस्मिन् गुणे मृदुरचना भवति ?
 - १२ अर्थालङ्कार निरूपणं कस्मिन् अध्याये वर्तते ?
 - १३ नायकस्य कति भेदाः भवन्ति ?
 - १४ नायिकायाः कति अवस्थाः सम्भवन्ति ?
 - १५ कस्मिन् प्रकारके काव्ये रूपकाणां समावेशः भवति ?

--००--